

Monografies

ELS BENEFICIARIS DE LA TARGETA ROSA

BARCELONA INFORMACIÓ

La Targeta Rosa Metropolitana és un servei de l'Ajuntament de Barcelona i l'Entitat Metropolitana del Transport. El seu objectiu és facilitar l'ús del transport públic a la ciutat i a altres poblacions de l'entorn, a les persones grans, o amb disminucions, que disposin de pocs recursos econòmics.

La Targeta Rosa Metropolitana permet, als barcelonins que la posseeixen, viatjar gratis o a un preu reduït per la xarxa metropolitana del metro i autobús. A més, obtenen altres avantatges com l'entrada gratuïta al Zoològic de Barcelona, l'accés gratuït o la reducció en el preu de l'entrada a museus i exposicions i la reducció en el preu a les instal·lacions esportives municipals. Es tracta d'un document personal i intransferible que es renova anualment mentre es reuneixin les condicions per ser beneficiari.

A la Targeta Rosa Metropolitana tenen dret totes les persones que estan empadronades a la ciutat de Barcelona. Cal haver complert els 65 anys o tenir una disminució igual o superior al 33% segons acreditació de l'ICASS. Altrament, tenir uns ingressos totals (sumant pensions, ajuts, rendes i altres ingressos) iguals o inferiors al doble del salari mínim interprofessional¹.

N'existeixen dues modalitats. A la Targeta Rosa de caràcter gratuït tenen dret tots aquells barcelonins que compleixen les condicions anteriors i que tenen uns ingressos personals totals iguals o inferiors al salari mínim interprofessional. En aquest cas, cal fer única-

ment un pagament en concepte d'assegurança obligatòria de viatgers i de la seva pròpia producció i gestió. A la Targeta Rosa Reduïda tenen dret tots aquells barcelonins que compleixen també les condicions anteriors i tenen uns ingressos entre el salari mínim interprofessional i el doble d'aquest. Aquesta modalitat permet comprar passis multiviatges de les línies de metro i autobús a la meitat de preu d'una d'ús general.

Durant 1994 i 1995 s'ha procedit a la renovació de l'antiga Targeta Rosa per la Nova Targeta Rosa Metropolitana, amb els objectius d'ampliar la mobilitat i les prestacions, millorar la gestió del servei, garantir que eren les persones més necessitades les beneficiàries reals del servei i, per últim, combatre el frau que es podia produir anteriorment.

L'ampliació de serveis es produeix, principalment, per l'extensió de la Targeta a tota la xarxa metropolitana pública, i no només al municipi de Barcelona. La millora de la gestió s'ha traduït en una simplificació dels tràmits, en la possibilitat de sol·licitar la Targeta telefònicament o per correu, la seva recepció directa en el domicili i, per últim, en la renovació automàtica anual si concorren les mateixes circumstàncies.

Per garantir que aquesta prestació social beneficiava a les persones realment més necessitades del servei, es va procedir a calcular les rendes i ingressos percebuts en funció de la unitat familiar i no individual, la qual cosa es més ajustada i coherent amb l'objectiu social que es persegueix.

Per últim, s'ha incorporat una autorització dels sol·licitants per tal que es facin les oportunes comprobacions de les seves declaracions amb les dates de la Seguretat Social i Hisenda, que ha permès reduir el possible frau existent.

En les línies següents s'explica breument qui són els barcelonins de 65 i més anys i qui es beneficia actualment de la Targeta Rosa Metropolitana. No s'analitza el col·lectiu de persones grans que viuen en un altre municipi dels integrants de l'Entitat del Transport, ni el col·lectiu de persones amb disminucions que també tenen dret a aquest servei (10.768).

Els barcelonins de 65 i més anys

Prenent com a referència les dades actualitzades del Padró Municipal a 1 de juliol de 1995, els barcelonins de 65 i més anys representen gairebé el 20% del total de la població de Barcelona. Sumen 320.736 persones². D'aquestes, un 62% són dones i un 38% homes.

Per grups d'edat, gairebé el 60% d'aquest col·lectiu té menys de 75 anys, poc més d'un 30% té entre 75 i 84 anys i un 11% té 85 o més anys.

La població de 65 i més anys no es reparteix de forma homogènia per tota la ciutat, sinó de forma desigual. Així, l'Eixample és el que té un major nombre

1. Els ingressos mitjans són el resultat de dividir el conjunt d'ingressos de la unitat familiar entre el seu nombre d'integrants. Es consideren integrants de la unitat familiar els dos cònjuges i els fills menors de 18 anys.

de persones de 65 i més anys (64.661) seguit a molta distància per Sant Martí (38.480). Contràriament, el que en té un menor nombre és Les Corts (13.766).

S'observa, però, que en relació a la distribució del conjunt de la població de la ciutat, la mitjana de persones de 65 i més anys és superior a l'Eixample, Ciutat Vella i Gràcia; en canvi, és relativament similar a Sants-Montjuïc i Sarrià-Sant Gervasi. En la resta de districtes aquesta mitjana és inferior (taula 1).

Taula 1
Distribució de la població de Barcelona

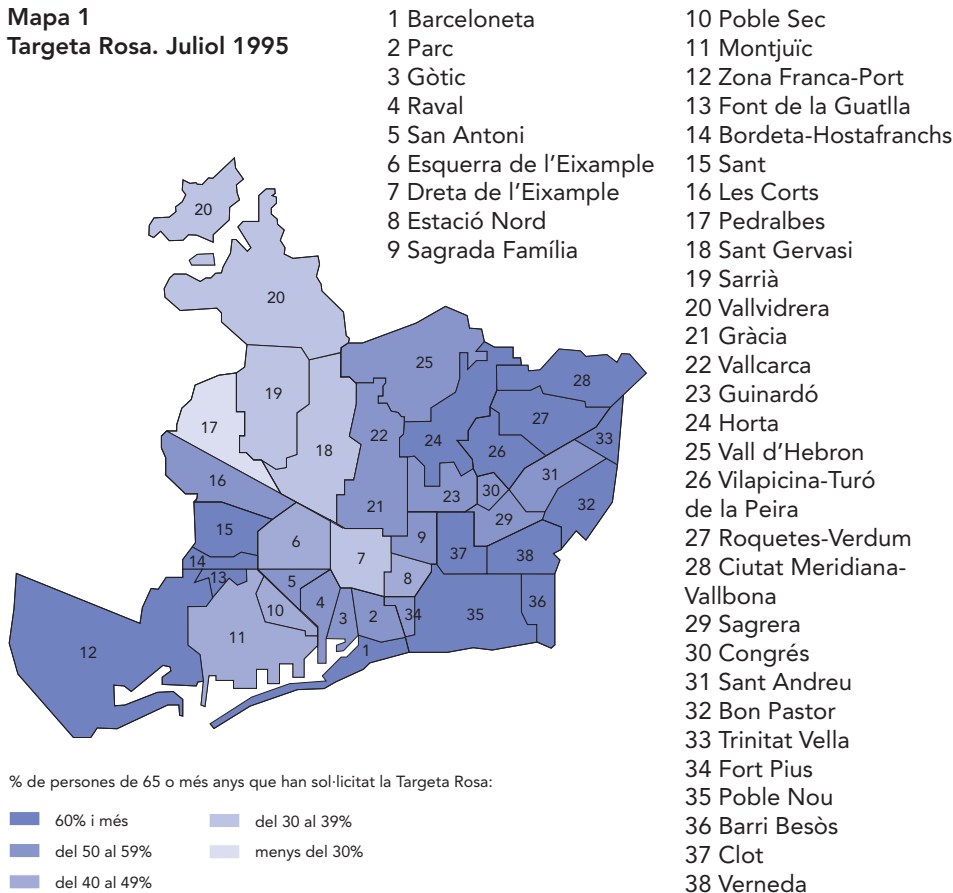
	Total població	65 i més anys
Ciutat Vella	5,5	7,9
Eixample	16,7	20,2
Sants-Montjuïc	11,0	11,0
Les Corts	5,5	4,3
Sarrià-St.Gervasi	9,0	8,8
Gràcia	7,8	8,6
Horta-Guinardó	11,2	9,8
Nou Barris	11,5	9,9
Sant Andreu	8,8	7,5
Sant Martí	13,0	12,0
Total	100,0	100,0

Qui es beneficia actualment de la Targeta Rosa?

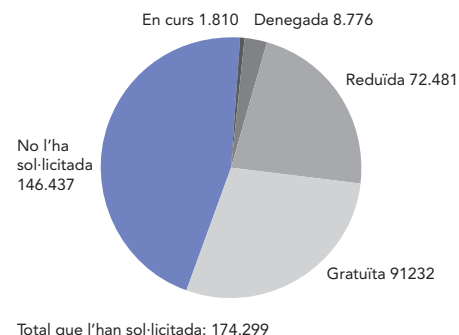
Del total de la població barcelonina de 65 i més anys, 174.299 persones han formalitzat la sol·licitud de la Targeta Rosa, la qual cosa significa un 54% del conjunt d'aquesta població (gràfic 1), que es reparteix de la següent manera: un 28,4% l'ha obtingut gratuïta, un 22,6% reduïda i a un 2,7% els ha estat denegada per no complir les condicions establertes.

En canvi, un 46% d'aquest col·lectiu no ha sol·licitat la nova Targeta Rosa Metropolitana, el que significa 146.437 persones. En relació amb aquest col·lectiu, s'observa que entre els 69 i els 75 anys és quan hi ha un major nombre de demandes de la Targeta Rosa. A partir dels 75 anys, el nombre de sol·licituds es va reduint progressivament. Així, per exemple, als 75 anys hi ha un 37% de les persones d'aquesta edat que no l'han sol·licitada, mentre que aquesta proporció s'incrementa al 44% entre els de 80

Mapa 1
Targeta Rosa. Juliol 1995

Gràfic 1
Sol·licituds de Targeta Rosa

anys, al 62% als 85 anys i al 80% als 90 anys.

També és interessant veure la distribució territorial en les sol·licituds de la Targeta Rosa. Nou Barris és el districte de la ciutat on hi ha un major nombre de sol·licituds. Per contra, a Sarrià-Sant Gervasi és on n'hi ha hagut menys.

En el mapa 1 es pot veure amb més detall la distribució territorial de les sol·licituds de la Targeta Rosa. S'observa, per exemple, que a Trinitat Vella, Roquetes-Verdum, Ciutat Meridiana, Zona Franca, Barceloneta i Vilapicina-Turó de la Peira la Targeta Rosa ha estat sol·licitada pel 65% o més de les persones de 65 i més anys.

En l'extrem oposat, el menor nombre de sol·licitus es localitzen a Pedral-

bes, Sant Gervasi, Vallvidrera, Dreta de l'Eixample i Sarrià, on menys del 40% del col·lectiu de gent gran ha formalitzat la petició de la Targeta Rosa.

Perfil del beneficiari de la Targeta Rosa

Quant a les persones que han fet la sol·licitud, 174.299, un 52%, es beneficia actualment de la Targeta Rosa amb caràcter gratuït i un 42% de la targeta amb caràcter reduït. A més, un 1% de les sol·licituds s'estan tramitant en aquests moments i un 5% han estat denegades per no complir les condicions establertes.

És a dir, 91.232 barcelonins de 65 i més anys es beneficien de la Targeta Rosa gratuïta, la qual cosa significa que tenen

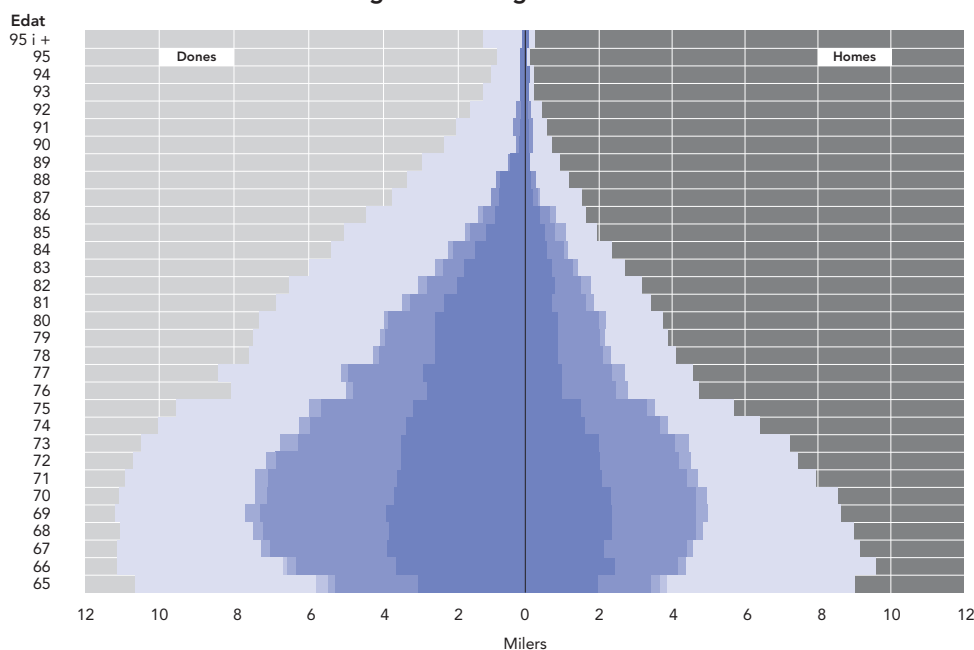
uns ingressos mitjans iguals o inferiors al salari mínim interprofessional (< o = a 62.700 ptes./mes). Unes 72.481 es beneficien de la targeta reduïda, que significa que tenen uns ingressos entre el salari mínim interprofessional i el doble d'aquest (entre 62.700 i 125.400 ptes./mes). El nombre de les denegades suma 8.776 sol·licituds i les que s'estan cursant en aquests moments reuneixen 1.810 persones.

En termes generals, a mesura que l'edat avança, disminueix el nombre total de persones i, paral·lelament, el nombre de beneficiaris. Ara bé, dels 65 a 69 anys el nombre de beneficiaris no decau, ans el contrari, va augmentant. A partir dels 70 anys és quan comença realment a baixar (gràfic 2).

A totes les edats hi ha més beneficiaris de la targeta gratuïta que de la reduïda. Altrament, a partir dels 71 anys va augmentant gradualment el nombre de beneficiaris de la versió gratuïta, a la vegada que va disminuint el nombre de beneficiaris de la reduïda. Per més il·lustració, del total de sol·licitants de 71 anys un 47% té la Targeta Rosa de caràcter gratuït mentre que de 85 anys els beneficiaris de la targeta gratuïta sumen un 64%.

Una mica més del 60% de la població que té la Targeta Rosa són dones i al voltant del 39% són homes. Aquestes proporcions són molt similars a les del conjunt de població de 65 i més anys. Per bé que en ambdós sexes la targeta gratuïta és la més estesa, entre les dones encara ho és més. Aquest fet s'explica pel major nombre de dones d'edat més avançada (com s'assenyalava en el parà-

Gràfic 2
Usuaris/No usuaris de Targeta Rosa segons sexe i edat

Taula 2
Sol·licitants de Targeta Rosa

Zona Estadística	Gratuïta	Reduïda	Denegada	En curs	Total	Gratuïta	Reduïda	Denegada	En curs	Total
Barceloneta	1.584	1.056	84	21	2.745	57,7%	38,5%	3,1%	0,8%	100,0%
Parc	1.982	1.279	109	43	3.413	58,1%	37,5%	3,2%	1,3%	100,0%
Gòtic	1.437	805	126	20	2.388	60,2%	33,7%	5,3%	0,8%	100,0%
Raval	3.874	2.083	195	70	6.222	62,3%	33,5%	3,1%	1,1%	100,0%
Ciutat Vella	8.877	5.223	514	154	14.768	60,1%	35,4%	3,5%	1,0%	100,0%
Sant Antoni	2.416	2.244	357	62	5.079	47,6%	44,2%	7,0%	1,2%	100,0%
Esquerra Eixample	5.567	4.906	882	122	11.477	48,5%	42,7%	7,7%	1,1%	100,0%
Dreta Eixample	2.103	1.768	418	61	4.350	48,3%	40,6%	9,6%	1,4%	100,0%
Estació Nord	1.477	1.461	200	29	3.167	46,6%	46,1%	6,3%	0,9%	100,0%
Sagrada Família	3.241	2.918	401	64	6.624	48,9%	44,1%	6,1%	1,0%	100,0%
Eixample	14.804	13.297	2.258	338	3.069	48,2%	43,3%	7,4%	1,1%	100,0%
Poble Sec	2.948	2.302	182	64	5.496	53,6%	41,9%	3,3%	1,2%	100,0%
Montjuïc	67	48	6	2	123	54,5%	39,0%	4,9%	1,6%	100,0%
Zona Franca-Port	1.324	1.033	64	25	2.446	54,1%	42,2%	2,6%	1,0%	100,0%
Font de la Guatlla	572	497	57	9	1.135	50,4%	43,8%	5,0%	0,8%	100,0%
Bordeta-Hostafrancs	1.060	919	94	12	2.085	50,8%	44,1%	4,5%	0,6%	100,0%
Sants	5.296	4.428	455	95	10.274	51,5%	43,1%	4,4%	0,9%	100,0%
Sants-Montjuïc	11.267	9.227	858	207	21.559	52,3%	42,8%	4,0%	1,0%	100,0%
Les Corts	3.047	2.600	381	69	6.097	50,0%	42,6%	6,2%	1,1%	100,0%
Pedralbes	251	216	78	1	546	46,0%	39,6%	14,3%	0,2%	100,0%
Les Corts	3.298	2.816	459	70	6.643	49,6%	42,4%	6,9%	1,1%	100,0%
Sant Gervasi	3.188	2.629	659	95	6.571	48,5%	40,0%	10,0%	1,4%	100,0%
Sarrià	1.214	1.047	156	34	2.451	49,5%	42,7%	6,4%	1,4%	100,0%
Vallvidrera	75	43	4	3	125	60,0%	34,4%	3,2%	2,4%	100,0%
Sarrià-Sant Gervasi	4.477	3.719	819	132	9.147	48,9%	40,7%	9,0%	1,4%	100,0%
Gràcia	5.737	4.984	650	100	11.471	50,0%	43,4%	5,7%	0,9%	100,0%
Vallcarca	1.597	1.292	169	33	3.091	51,7%	41,8%	5,5%	1,1%	100,0%
Gràcia	7.334	6.276	819	133	14.562	50,4%	43,1%	5,6%	0,9%	100,0%
Guinardó	4.386	3.558	392	92	8.428	52,0%	42,2%	4,7%	1,1%	100,0%
Horta	4.197	2.670	214	80	7.161	58,6%	37,3%	3,0%	1,1%	100,0%
Vall d'Hebron	1.690	1.250	133	33	3.106	54,4%	40,2%	4,3%	1,1%	100,0%
Horta-Guinardó	10.273	7.478	739	205	18.695	55,0%	40,0%	4,0%	1,1%	100,0%
Vilapicina-Turó de la Peira	4.903	4.005	322	103	9.333	52,5%	42,9%	3,5%	1,1%	100,0%
Roquetes-Verdum	6.321	3.853	273	92	10.539	60,0%	36,6%	2,6%	0,9%	100,0%
Ciutat Meridiana	785	300	17	10	1.112	70,6%	27,0%	1,5%	0,9%	100,0%
Nou Barris	12.009	8.158	612	205	20.984	57,2%	38,9%	2,9%	1,0%	100,0%
Sagrera	2.183	2.162	303	52	4.700	46,4%	46,0%	6,4%	1,1%	100,0%
Congrés	1.104	1.155	134	18	2.411	45,8%	47,9%	5,6%	0,7%	100,0%
Sant Andreu	2.133	2.181	312	44	4.670	45,7%	46,7%	6,7%	0,7%	100,0%
Bon Pastor	785	576	49	9	1.419	55,3%	40,6%	3,5%	0,6%	100,0%
Trinitat Vella	484	285	25	7	801	60,4%	35,6%	3,1%	0,9%	100,0%
Sant Andreu	6.689	6.359	823	130	14.001	47,8%	45,4%	5,9%	0,9%	100,0%
Fort Pius	451	427	53	14	945	47,7%	45,2%	5,6%	1,5%	100,0%
Poblenou	3.169	2.613	228	65	6.075	52,2%	43,0%	3,8%	1,1%	100,0%
Barris Besos	1.681	1.076	76	31	2.864	58,7%	37,6%	2,7%	1,1%	100,0%
Clot	3.569	3.076	302	59	7.006	50,9%	43,9%	4,3%	0,8%	100,0%
Verneda	3.334	2.736	216	67	6.353	52,5%	43,1%	3,4%	1,1%	100,0%
Sant Martí	12.204	9.928	875	236	23.243	52,5%	42,7%	3,8%	1,0%	100,0%
Total Barcelona	91.232	72.481	8.776	1.810	174.299	52,3%	41,6%	5,0%	1,0%	100,0%

graf anterior, a mesura que augmenta l'edat també ho fan les proporcions de targetes gratuïtes).

També a tots els districtes hi ha més beneficiaris de la versió gratuïta. La major proporció es troba a Ciutat Vella i Nou Barris on, respectivament, el 60% i el 57% dels sol·licitants tenen aquesta modalitat (taula 2). Per més detall, a Ciutat Meridiana, Raval, Trinitat Vella, Gòtic, Roquetes-Verdum i Vallvidrera-Les Planes són els barris on hi ha una proporció

més gran de targetes gratuïtes (més del 60% de les persones d'aquests barris que l'han sol·licitada).

Per contra, les majors proporcions de targetes denegades per no complir les condicions s'han localitzat a Pedralbes i Sant Gervasi, on entre el 10% i el 15% de les sol·licituds han estat denegades. Mentre, a Ciutat Meridiana, Roquetes-Verdum, Barri Besòs i Zona-Franca han estat denegades menys del 3% de les sol·licituds.

La distribució territorial de les

sol·licituds de la Targeta Rosa, així com de les modalitats establertes posa de relleu que aquelles zones on hi ha un predomini de les rendes més baixes és on hi ha més sol·licituds i també una major presència de ciutadans amb Targeta Rosa gratuïta. Contràriament, en aquelles zones més benestants de la ciutat és on s'han produït menys sol·licituds. Tot plegat evidencia el fet que les persones que es beneficien d'aquest servei són les de rendes més baixes de qualsevol punt de la ciutat.